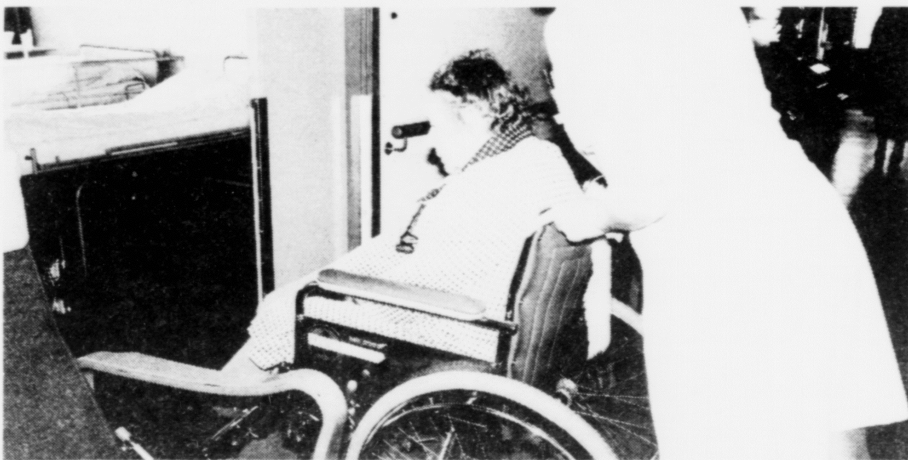

Torvurin á røktarheimsplásum í Suðurstreymoy er stórur. Tí legði Javnaðarflokkurin uppskot fyri tingið um at veita landsstýrinum heimild at taka upp 30 mill. kr. til partvísar fígging av einum røktarheimi. Uppskotið fall. Av tí at røktar- og ellisheimsbygging fer fram í Klaksvík í løtuni, eru grunnarnir til hesa bygging tómir, og long tíð gongur, áðrenn tað fer at flóða aftur í teimum

loysn.

2. Tað verða í fyrsta umfari fleiri pláss enn eitt nýbyggt røktarheim kann veita.

3. Loysnin verður nógv biligari enn at byggja eitt nýtt heim.

4. Heimið liggur í útjaðaranum av hospitalsekinum, men kortini so nær við, at eitt ávíst samband við sjúkrahúsið kann varðveitast.

5. Tá ið eitt so stórt røktarheim er tókt, kunnu tey manglandi plássini fáast til vega við fleiri smærri røktarheimum.

6. Kommunan kann nýta meira av síni orku til at taka sær av ellisheimsþurninginum og eldraibúðum v.m.

7. Peningurin, sum annars skuldi verið nýttur til nýtt røktarheim, kann nýtast yvir nokur fá ár til fleiri heim bæði vistarheim, ansingarheim og umlættingarheim til andsveik, og kanska onnur brekað.

Sosíala nevndin hevur undir viðgerðini av málinum havt fund við umboð fyri Tórshavnar kommunu, umboð fyri felagið Javna, umboð fyri stýrið og fyrisitingina á Landssjúkrahúsinum, umboð fyri læknaáráðið á Landssjúkrahúsinum, umboð fyri andveikraverndina og leiðaran av deildunum á Eirargarði 14–16, ein kommunulækna í Havn, landslæknar og umboð fyri foreldur og avvarðandi hjá búfólki Eirargarði 14–16.

Nýggj raðfesting

Aftaná drúgva viðgerð og umhugsan er partur av sosíalu nevndini komin til ta niðurstøðu, at tá ið fíggarvænir, tíðarætlanir og átroðkandi tørvur á røktarheimum verður havdur í huga, samstundis sum ein loysn í andveikraverndini kann fáast til vega, er besta loysnin tann, at Eirargarð-

ur 14–16 verður brúktur til røktarheim og nóg mik-ið av smærri húsum verða bygd ella keypt til tøvvin hjá teimum evnaveiku. Samstundis eigur ein nýggj raðfesting at verða gjørt fyri trestandi smærri røktarheimum, bæði í Havnini og t.d. í Sandoyinni og í Norðstreymoy.

Við vilja er ikki umrøtt íbúðir, ella heimaþleiga fyri tey, sum hava møguleika til at nýta hesa loysn, bæði innan eldraforsorgina, andveikræfarsorgina og á øllum øðrum økjum. Hetta metir nevndin sjálvandi skal loysast samstundis, so valmöguleikarnir hjá brúkarunum altíð verða til staðar.

Fyri at fremja her nevndu ætlanir, má landsstýrið færa ymiskar samráðingar, helst eisini við danskar myndugleikar, eins og heimildarlógir skulu gerast.

Nevndin hevur býtt seg í triggjar minnilutar.

Karin og Jógvan mæla til røktarheim á Eirargarði

Ein minniluti, Jógvan Sundstein og Karin Kjølbro, setir samsvarandi frammanfyri standandi viðmerkingum fram hetta uppskot til samtyktar:

1. Løgtingið heimilar landsstýrinum at útvega teir neyðugu bygningar til at taka ímóti teimum persónum, sum kunnu og vilja flyta frá deildunum Eirargarður 14–16. Sama heimild er til neyðuga við-ari útbýgging av andveikræfarsorgini. Neyðug lógaruppskot verða at leggja fyri tingið skjótast gjørligt. (Hetta varð samtykt)

2. Landsstýrinum er heimilað, tá ið deildirnar Eirargarður 14–16 eru tókar, at nýta tær til røktarheim og at lata gera átroðkandi bygningum-

vælingar í hesum sambandi. (Henda greinin varð feld).

Ein annar minniluti, Eli Nolsøe og Frederik Olsen, er kunnugur við, at landsstýrið arbeiðir við málinum um røktarheimsbygging og mælir til at senda landsstýrinum málið.

Talið veður stóðugt

Ein triðji minniluti, Jóannes Dalsgaard, visir til tann ovurstóra tøvvin, ið er á røktarheimsplásum í Suðurstreymoy og á tær ótolandi umstøðurnar á røktarheildini á Landssjúkrahúsinum.

Eftir teimum upplýsingum, sum eru komnar fram frá sjúkrasystiraráðnum, sjúkrastjóranum og frá røktarheimsbólkinum fer talið av gomlum fólki stóðugt at vaksa fram til ár 2000. Talið á teimum, sum beinleiðis hava tørv á røktarheimsplássi, liggur um 60 í løtuni, men nógv bendir á, at hetta tal er ov lagt sett.

Nevndarviðgerðin hevur til fulnar váttað henda tørv.

Undir nevndarviðgerðini eru aðrir mögu-

leikar enn nýbygging av røktarheimi umhugsaðir. Tann mest áhugaverdi møguleikin er tann at yvirtaka Eirargarð 14–16, sum í løtuni er heim fyri 48 evnaveik í øllum aldri.

Javnaðarflokkurin mælir frá røktarheimi á Eirargarði

Hesin spurningur er áhuga-verdur í øðrum samanhang, men hevur javnaðarflokkurin tó ikki kunna góðtikið at røktarheimsþurningurin verður loystur á henda hátt. Undir viðgerðini hevur ógvuliga nógv verið talað um, hvørt Eirargarður er væl hóskaði til røktarheim ella ikki. Fleiri hava mælt til, og fleiri hava mælt frá at nýta hesi hús. Javnaðarflokkurin metir ikki at Eirargarður er hóskaði, sjálvt eftir umfatandi umbyggingar.

Høvuðsgrundin til hesa støðu floksins er tann, at sjálv húsin og serstakliga plaseringin á sjúkrahúso-ki er ikki hóskaði til varandi upphald.

Onnur grundin er henda at tað, sum ikki er hóskaði til evnaveik fólk, kann heldur ikki vera

hóskaði til røktarsjúklingar.

Tann triðja høvuðsgrundin er hon, at ein hevur varhugan av, at Eirargarður sum røktarheim — soleiðis sum umstøðurnar eru — verður ein fyrribils loysn, ið kemur at vara í mong ár og kann henda loysn tí forða fyri, at nýggj ellis- og røktarheim fara at verða bygd í Suðurstreymoy.

Mælir til at hækka lánshemildina

Javnaðarflokkurin minnir á, at røktarheimsþurningurin í stóran mun er ein kommunalur spurningur og sostatt eisini er ein spurningur um kommunalt og annað lokalt initiativ. Tórshavnar kommunu hevur tikið tey neyðturvilugu stigini. Býráðið hevur samtykt at byggjast skulu bæði ellis- og røktarheim. Ein høvuðsfortreyt in fyri, at Tórshavnar býráð og møguliga aðrar kommunur í Suðurstreymoy við, kunnu fara undir at projektera ellis- og røktarheimini liðug, er hon, at vissa fæst fyri, at peningur er í grunninum fyri ansingar og røktarheim.

Ut frá hesum mælir javnaðarflokkurin til at samtykkja uppskot floksins um lánstøku til grunnin tó so, at lánheimildin verður hækkað uppi 50 mió. kr. og setir minnilutin til fram soljóðandi broytingaruppskot til lógaruppskotið:

Í § 1 verður „30 mió. kr.“ broytt til: „50 mió. kr.“ (Uppskotið varð felt)

Mælir tó til útflyting

Sum longu nevnt er spurningurin um at lata tey, sum kunnu og vilja flyta frá Eirargarði 14–16 í smærri eindir, hús, ið meira eru at meta sum eitt vanligt heim, reistur undir nevndarviðgerðini og tekur minnilutin undir við teimum flestu viðmerk- ingunum hesum viðvíkj-

andi. Hugskotið hevur áður verið frammi á aðalfundum hjá felagnum Javna, í Ari Teirra Brekaðu og millum manna. Felagið Javni og foreldraráðið við Eirargarð taka heitt undir við hesum uppskoti, men umboð teirra áløgdu á fundum við nevndina stóran dent á, at henda útflyting eigur at fara fram undir trygghum umstøðum í allar mátar.

Javnaðarflokkurin heldur tað ber væl til at samtykkja hesa útflyting og tekur tí undir við Jógvan Sundstein og Karini Kjølbro í hesum punkti, men heldur sum nevnt ikki at tað er rætt at nýta tey pláss, sum gerast tøk á Eirargarði til røktarsjúklingar. Viðmerkjast skal eisini, at tikið verður undir við tí treyt, at ein møgulig útflyting frá Eirargarði fer fram í samráð við foreldur og avvarðandi myndugleikar.

Nógv kunnu brúka Eirargarð

Minnilutin heldur tó ongan iva vera um, at nógvir stovnar og nógvir samfelagsbólkar kunnu nýta Eirargarð og visir til tey skilagóðu uppskotini frá ári teirra brekaðu og frá „Hafnia-fundinum“ um smár bustaðareindir fyri verandi búfólk á Eirargarði.

Ut frá hesum tekur javnaðarflokkurin undir við pkt. 1 í uppskotinum til samtyktar frá Jógvan Sundstein og Karini Kjølbro, men setir í staðin fyri pkt. 2 fram fylgjandi uppskot til samtyktar:

Løgtingið áleggur landsstýrinum at seta nevnd umboðandi Landssjúkrahúsið, Andveikraverndina, býráðið og landskulafyrisitingina til at taka avgerð um, hvat húsin Eirargarður 14–16 skulu nýtast til, so hvørt sum hesi hús verða leys. (Uppskoti felt)

Sosíala nevnd Tórshavnar býráðs arbeiðir eisini við spurninginum um røktarheimið. Í løtuni verður skitsuprojektið gjørt. Talan hevur verið um at leggja eitt røktarheim í Fátalág, eyðst í vegin, oman móti Stoffalág. Endaliga avgerðin um, hvar eitt komandi røktarheim skal liggja er tó ikki tikið